

IDEA komandasının həyata keçirdiyi, kiçikmiqyaslı, amma buna rəğmən böyük mədəni məzmun daşıyan daha bir layihə də ictimaiyyətdə böyük rəğbətlə qarşılanmışdır. Yəqin, çoxlarına məlumdur ki, Bakı şəhərinin rəmzi olan Qız Qalası həm də uzunqanad quşların yaşadığı yerdir. Qaranquşlar kimi, uzunqanadlar da köçəri quşlardır və qış dövründə Cənubi Afrika istiqamətində köç edirlər. Yayda isə onlar Bakıya qayıdır və Qədim Qız Qalasının divarlarında onların 200-ə yaxın yuvası var. Qız Qalasının konservasiya edilməsi prosesinə başlanarkən, bu yuvalar üçün təhlükə yaranmışdı. Buna görə də, İçərişəhər Tarix-Memarlıq Qoruğu və IDEA kampaniyası xətti ilə, bilavasitə tarixi abidənin yaxınlığında, məhz uzunqanadlar üçün xüsusi yuvalar qurulmuşdur ki, onlar yay vaxtı özlərinin ənənəvi yaşayış yerlərini dəyişməsinlər.

IDEA layihəsi çərçivəsində ən mühüm tədbir isə gənc ekoloqlar üçün Qəbələdə beynəlxalq düşərgənin təşkilindən ibarət olmuşdur. Bu düşərgə IDEA-nın məqsədlərini daha qlobal səviyyədə yaymağa və Azərbaycanın ən qədim guşələrinin biri olan Qəbələni ətraf mühitin qorunması məsələləri üzrə regional diskussiyalar mərkəzinə çevirməyə imkan vermişdir. 2011-ci ildə təşkil edilmiş düşərgədə dünyanın 35 ölkəsindən 85 ekoloq iştirak etmişdir. Yeni layihə gənc ekoloqları o qədər ruhlandırmışdır ki, onlar xüsusi Qəbələ deklarasiyası qəbul etmişlər. Bu deklarasiya dünyada ekoloji vəziyyət üçün hər kəsi şəxsi məsuliyyət daşımağa çağırır.

Bir neçə il əvvəl, o, "Ekoloji mühitin qorunmasına görə" Xüsusi Beynəlxalq Şərəf Mükafatına layiq görüldü.

Samir Mustafayevin qeyd etdiyi kimi, uşaqlıqdan gözəl şeylər

ğın Azərbaycan modeli" mövzusunda konfransda o demişdir: "Dini və mədəni dözümlülük bizim üçün nailiyyət deyildir. Bu, bizim gündəlik həyat tərzimizdir. Bu, həm də bizim bildiyimiz yeganə həyat tərzidir. Zərdüştlük Azərbaycanda yaranıb. Böyük yəhudi icmaları eramızdan əvvəl VII-V əsrlərdə torpaqlarımızda məskunlaşmışlar. IV əsrdə xristianlıq dövlət dini olub. Bundan sonra isə, VIII əsrdən başlayaraq, Azərbaycanda islam dini yayılıb. Bu gün Azərbaycan əhalisinin əksəriyyəti müsəlmanlardır. Bununla yanaşı, ölkəmizdə xristian və yəhudi icmaları, eyni zamanda, demək olar ki, bütün etiqadları təmsil edən daha kiçik icmalar da mövcuddur. Siz Azərbaycanda məscidləri, kilsələri, sinaqoqları və digər dini ibadət-gahları yanaşı görə bilərsiniz. Buradakı dindarlar heç bir təqibdən qorxmayaaraq, öz dinlərinə sitayiş edirlər".

Leyla Əliyevaya uşaqlarla bağlı humanitar layihələrdə fəal iştirakına görə, "Key to Life" - "Həyata Açar" fəxri mükafatı təqdim edilmişdir.

Leyla Əliyeva mükafatın Nyu-York şəhərində keçirilən təqdimat mərasimində demişdir: "Mənim təmsil etdiyim təşkilat - Heydər Əliyev Fondu təkcə Azərbaycanda deyil, bütün dünyada bu xəstəliklərin qarşısının alınması üçün çalışır. Biz "Talassemiyaşız həyat naminə" səhiyyə təşəbbüsümüzle 2009-cu ildə bölgənin ən iri talassemiya mərkəzini açmışıq. Ən son texnologiyalarla təchiz olunan bu mərkəzdə xəstələr pulsuz müalicə alırlar. Mərkəz, həmçinin, mütəmadi olaraq, qan köçürmələri və ölkənin müxtəlif bölgələrində qanvermə kampaniyaları həyata keçirir, diabet xəstəliyindən əziyyət çəkən 14 yaşından az olan uşaqları pulsuz insulinlə və iynələrlə təchiz edir. Siz həyatı sap-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

AZƏRBAYCAN QADININININ BƏŞƏRİYYƏTİN İNKİŞAFINDA FƏAL İŞTİRAKI

müəllifi kimi tanınan, eyni zamanda, yüksək rəssamlıq istedadına malik olan Leyla xanım Əliyeva Azərbaycan mədəni incilərinin dünyada tanınması, Azərbaycanın dünyaya zəngin bir mədəniyyət ölkəsi kimi təqdim olunması istiqamətində görülən işlərə də öz dəyərli töhfələrini verir. Heydər Əliyev Fondunun, Azərbaycanın müvafiq səfirliklərinin və "Baku" jurnalının birgə təşkilatçılığı ilə Avropa ölkələrinin paytaxtlarında "Azərbaycan: uçan xalçalarla nağıllar aləminə", "Bakıda uçuş. Müasir Azərbaycan incəsənəti" xalça və rəsm sənətinin təşkili ötən illərin ən önəmli mədəniyyət hadisələrindən olmuşdur.

O, bütün dünyada toleranlığın inkişafı, multikulturalizm ideyasının bərqərar olması yönündə də yorulmadan çalışır, iştirak etdiyi beynəlxalq toplantılarda diqqəti toleranlığın Azərbaycan nümunəsinə yönəldir. 2012-ci il noyabrın 8-də Londonda, Böyük Britaniya parlamentində keçirilən "Avropa multikulturalizminin perspektivləri: dinlərarası dialoq və dini toleranlığı

Azərbaycanın və ümumilikdə, dünyanın xoşbəxt gələcəyi naminə həyata keçirdiyi nəcib fəaliyyət qarşılığında Leyla xanım Əliyevaya və onun şəxsinde bütün gənc Azərbaycan xanımlarına veriləcək yüksək mükafatların sorağı, şübhəsiz ki, bundan sonra da bizləri tez-tez sevindirəcək. Lakin ən böyük mükafat taleyin onun üzərinə qoyduğu tarixi missiyadır, irsin varisliyi qismətidir: "Mən tez-tez təyyarə ilə uçmalı oluram, əsasən də, Bakı, Moskva və London arasında, eləcə də, başqa şəhərlərə... İki övladım var, vaxtımın çoxunu onların yanında keçirməyə çalışıram, ona görə bəzən yoruluram. Lakin xosladığım məşğuliyyətdən duyduğum məmnunluq bunun əvəzini çıxır. Başa düşürəm ki, çəkdiyim əziyyətə dəyərmiş, ona görə, sadəcə olaraq, daha çox iş görmək istəyirəm.

Leyla xanım Əliyevanın bəşəriyyətin rifahı, Azərbaycanın milli maraqları naminə həyata keçirdiyi cəhənsümul fəaliyyət bütün dünyada izlənilir və öz layiqli qiymətini alır. 2011-ci ildə, o, ABŞ-ın Uşaqların Xərcəng və Qan Fondunun (CCBF) dəvəti ilə Nyu-Yorka səfər etmiş, 2011-ci il noyabrın 1-də Nyu-York şəhərində keçirilən fondun illik xeyriyyə toplantısında

dan asılı olan uşağı görəndə, həyatda nəyin vacib olduğunu anlıyarsınız. Biz bu həyatları xilas edə bilirikse, bundan vacib nə ola bilər?"

Leyla xanım Əliyeva "Ekoloji mühitin qorunmasına görə" Xüsusi Beynəlxalq Şərəf Mükafatına da layiq görülmüşdür. Eyni zamanda, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın təşkilatlanması və Azərbaycan

həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində göstərdiyi xidmətlərə görə, o, Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı əsasında "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun, Azərbaycanın müvafiq səfirliklərinin və "Baku" jurnalının birgə təşkilatçılığı ilə Avropa ölkələrinin paytaxtlarında keçirilən "Azərbaycan: uçan xalçalarla nağıllar aləminə", "Bakıda uçuş. Müasir Azərbaycan incəsənəti" xalça və rəsm sənətinin təşkili ötən illərin önəmli mədəniyyət olaylarından. Azərbaycanın və ümumilikdə, dünyanın xoşbəxt gələcəyi naminə həyata keçirdiyi nəcib fəaliyyət qarşılığında Leyla xanım Əliyevaya və onun şəxsinde bütün gənc Azərbaycan xanımlarına veriləcək yüksək mükafatların sorağı, şübhəsiz ki, bundan sonra da bizləri tez-tez sevindirəcək. Lakin ən böyük mükafat taleyin onun üzərinə qoyduğu tarixi missiyadır, irsin varisliyi qismətidir: "Mən tez-tez təyyarə ilə uçmalı oluram, əsasən də, Bakı, Moskva və London arasında, eləcə də, başqa şəhərlərə... İki övladım var, vaxtımın çoxunu

onların yanında keçirməyə çalışıram, ona görə bəzən yoruluram. Lakin xosladığım məşğuliyyətdən duyduğum məmnunluq bunun əvəzini çıxır. Başa düşürəm ki, çəkdiyim əziyyətə dəyərmiş, ona görə, sadəcə olaraq, daha çox iş görmək istəyirəm. Bu, adamı o qədər xoşbəxt edir, ona o qədər enerji verir ki, dayanmaq istəmirəm. Mənim fikrimcə, insan hansı işlə məşğul olmasından asılı olmayaraq, ona üləklə yanaşmalı və uğur qazanacağına inanmalıdır".

Fikrimizcə, bu, zamanın özünün Leyla xanım Əliyevanın dilindən, ümumilikdə, Azərbaycan qadınlarına ünvanladığı çağırışdır və bu cür çağırışlar, Mehriban xanım Əliyeva, Leyla xanım Əliyeva kimi xanımlarımızın həyat və fəaliyyət nümunələri Azərbaycan qadını kimi şərəfli bir adı təmsil edən gənc nəsillərin gələcəkdə cəmiyyətimizin və ümumilikdə, bəşəriyyətin ictimai həyatında daha fəal iştirakını təmin edəcəkdir.

Vahid Ömərrov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru